

конкурентоспроможності України є падіння попиту та експортну продукції, девальвація гривні і нестабільність фінансової системи.

Одним із напрямів підвищення конкурентоспроможності економіки України є посилення факторів, які забезпечують пряме підвищення ефективності виробництва і перехід до інноваційного та сталого розвитку.

Дослідження показали, що країни з високим рівнем конкурентоспроможності та економічної свободи, стабільно демонструють свій потужний економічний потенціал, який віддзеркалюється у добробуті країни. Враховуючи, що стратегічним курсом України є європейська інтеграція, для забезпечення конкурентоспроможності національної економіки необхідно зосередитися не тільки на власних, але й програмних орієнтирах ЄС.

Підвищення конкурентоспроможності країни на світових ринках залежить від: сформованого відповідного внутрішнього конкурентного середовища, яке визначає рівень конкурентної боротьби між фірмами; лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, рівень якої залежить від кількості укладених двосторонніх угод з країнами-торговельними партнерами та участі України в роботі міжнародних і європейських організацій; формування інноваційної економіки, що, в свою чергу, підвищить конкурентоспроможність вітчизняної продукції на світових товарних ринках.

Отже, однією із передумов виходу України на конкурентоспроможний шлях розвитку є вивчення та сприйняття досвіду країн ЄС, а також інших розвинених країн у реалізації політики підвищення конкурентоспроможності економіки.

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

***Фурсова В.В., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Малий бізнес як інституційний сектор економіки давно став домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва у провідних

* Науковий керівник - Зайка С.О., ст. викладач

країнах світу. Малі підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної системи, наближують її до потреб конкретних споживачів та водночас - виконують важливу соціальну роль, надаючи робочі місця та забезпечуючи джерело доходу для населення.

Мале підприємництво є необхідною складовою розвитку економіки країни та ефективним інструментом підтримки життєдіяльності людей, як формою їх участі в економіці країни.

Малий бізнес має ряд переваг, зумовлених широким свободою вибору сфери діяльності, швидкою окупністю витрат, можливістю реагувати на зміни у структурі попиту. Функціонування малого бізнесу активізує перебудови в економіці.

Проблема функціонування малого бізнесу в умовах кризового стану економіки України є надзвичайно гострою. У зв'язку з наявністю низки нерозв'язаних проблем, серед яких складна політична ситуація, суперечливе та неоднозначне законодавство, високе податкове навантаження та, як наслідок, значна тінізація економіки. За умов глобалізації національної економічної системи та посилення конкуренції, малі підприємства постали перед дуже серйозними проблемами. Вони опинилися у досить невігідному становищі в наслідок зростання виробничих обсягів за різними параметрами порівняно з великими підприємствами. Негативно позначається їх обмежений доступ до стартового капіталу, інформації і нових технологій, а також недоступність кадрових та фінансових ресурсів.

Однією з головних проблем недостатнього розвитку малих та середніх підприємств в Україні є брак фінансових ресурсів. Держава проголошує всебічну підтримку малого та середнього бізнесу, практично щороку приймаються програми розвитку малого бізнесу, які містять рекомендаційний характер і практично не підкріплені грошовими коштами. Основними джерелами одержання фінансових ресурсів для малого бізнесу в Україні є банківські кредити, позики, одержані у кредитних спілках, та кредитні лінії міжнародних фінансових організацій. Проте ціна цих фінансових ресурсів залишається досить високою, а схеми повернення коштів не сприяють розвиткові підприємств. Для поліпшення фінансового становища малого підприємства та збільшення їх прибутковості держава повинна сприяти розвиткові нових методів господарювання, що напрацьовані світовим досвідом і доводять свою ефективність.

Однією із необхідних умов для розвитку малого підприємництва є кредитування. Внаслідок кризи в банків виникла проблема ліквідності, що спричинила зростання відсоткових ставок. Високі

відсоткові ставки за кредит, обов'язкова вимога застави, вартість якої значно перевищує суму кредиту, практично унеможливають доступність кредитних ресурсів для тих суб'єктів малого підприємництва, які започатковують свою справу. Більшість вітчизняних комерційних банків надають малим підприємствам лише короткострокові кредити, які не можна вважати джерелом розвитку для бізнесу.

Позитивним зрушенням у сфері розвитку малого бізнесу стало прийняття Кабінетом міністрів України постанови щодо умов його кредитування. Згідно з її положеннями, Український фонд підприємництва на конкурсній основі надає кредити малому бізнесу за умови їх повернення та сплати 1,5 % облікової ставки Національного банку України на момент підписання договору.

Для підтримки розвитку малого бізнесу держава зобов'язана перейти до реалізації послідовної та узгодженої політики, яка б наслідувала довгострокові перспективи. Для цього в Україні має бути створена відповідна нормативно-правова база та реалізовані низка прогресивних реформ, які визначають формування передумов для забезпечення сталого розвитку малих підприємств. Раціональне використання державного бюджету, створення програм з розвитку малого підприємництва, підтримка ініціативи створення та функціонування малих фірм у найближчій перспективі спроможні призвести до значного поживлення економіки.

Необхідно зазначити, що суб'єкти малого підприємництва, згідно з чинним законодавством, підлягають економічному, соціальному та адміністративному регулюванню. Однак, надмірне регулювання обмежує конкуренцію, ефективність і мобільність використання ресурсів, сприяє розвитку тіньового сектора економіки.

На рівні регіонів однією з проблем є створення ефективної системи управління розвитком малих форм господарювання з урахуванням перспективних для регіону видів діяльності, обумовлених наявністю сировинної та енергетичної бази, станом промисловості й технології, територіальних переваг, наближеністю до ринків збуту, кліматичними умовами. У регіонах має бути створений гнучкий механізм використання загальнодержавних нормативних актів для ефективної реалізації регіональних інтересів у підприємницькій діяльності.

Отже, для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором. Його відсутність

засвідчується тим, що малі підприємства ще не відіграють вагомій ролі в економіці України. Це проявляється й у тому, що вони не стали одним із важливих засобів усунення диспропорцій на окремих товарних ринках, створення нових робочих місць і скорочення безробіття, активізації інноваційних процесів, розвитку конкуренції, швидкого насичення ринку товарами й послугами. За підтримки держави й за стимулюючих умов, особливо на регіональному рівні, малий бізнес спроможний розв'язати названі проблеми. Це сприятиме раціональному використанню їхнього ресурсного потенціалу, посиленню мотивації трудової діяльності, поступовому піднесенню рівня добробуту, впливатиме на досягнення рівноправного партнерства у світовому економічному співробітництві.

РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ ПРОИЗВОДСТВА И РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ РАСТЕНИЕВОДСТВА В СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Целуйко С.В., магистрант,
Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенко*

Необходимым условием обеспечения эффективной деятельности товаропроизводителей является не только внедрение в производственный процесс инновационных технологических решений, которые позволяют достигать эффекта в расходах предприятия и обеспечивать конкурентоспособность продукции, а разработка для них рациональных и результативных сбытовых процедур. Указанные сдвиги в деятельности субъектов требуют существенных объемов размещения капитала предприятия, однако, сельскохозяйственные товаропроизводители часто сталкиваются с проблемой невозможности даже простого воспроизведения своего капитала.

В такой ситуации актуализируются вопросы, связанные с комплексным рассмотрением производственно-коммерческой деятельности субъектов аграрного рынка в контексте функционирования их основного и оборотного капитала и тенденций

* *Научный руководитель – Мандыч А.В., к.э.н., доцент*